

Diplomutbildning i Uttryckande Konstterapi med grundläggande kompetens i psykoterapi (Steg 1)

Ny utbildning startar i maj 2012

Inledning

Uttryckande konstterapi har sitt ursprung i gamla kunskaper om de kreativa uttrycksformernas läkande, befriande och utvecklande egenskaper. I äldre kulturer användes ritualer och konstnärliga uttrycksmedel för att bearbeta viktiga händelser och förlopp i människans livscykel. I vårt moderna västerländska samhälle ligger tonvikten på naturvetenskap och teknik. Kunskapen om de kreativa processernas betydelse i sammanhang där människan står i centrum - i vårdande arbete, i socialt arbete, i utbildning - har i stor utsträckning gått förlorad. Uttryckande konstterapeuter arbetar inom sjuk- och friskvård, i pedagogiska sammanhang, inom företag och organisation. Målsättningen är att hjälpa människor till ökad kreativitet, vidgad självkänedom, ökad frihet och mening i sina liv.

Uttryckande konstterapi är en terapimetod där man kombinerar verbala och icke-verbala uttryckssätt. I uttryckande konstterapi används olika konstformer (modaliteter) i arbetet:

- BILD** Bildskapande med olika material, skulpturarbete och installationer.
- DANS** Kroppsliga uttryck genom dans och rörelse.
- MUSIK** Ljud- och rytmimprovisationer med hjälp av instrument och genom inspelad musik.
- DRAMA** Psykodrama, sociodrama och teaterarbete.
- POESI** Dikter, prosa, sagor, myter, narrativa förlopp

Internationellt samarbete

Svenska Institutet för Uttryckande Konstterapi är medlem av *The International Network of Expressive Arts Therapy Training Centers*, ett internationellt nätverk av utbildningsinstitutioner som genomför utbildningar i uttryckande konstterapi på magister- och doktorsnivå. (Master of Arts in Expressive Arts Therapy och Ph.D. in Expressive Arts Therapy).

Målsättning

Genom hela utbildningen arbetar man med den konstnärliga processen i dialog med det som uppstår i det skapande arbetet och i möten med andra människor. Särskild vikt läggs vid den "intermodala teorin", dvs. övergången mellan, och integreringen av de olika konstnärliga språken. Det intermodala förhållningssättet och teoriförankringen utgör kärnan och är det som särskiljer uttryckande konstterapi från andra konstnärliga terapiformer, där tyngdpunkten ligger på en enskild konstform.

Teoretisk grund

Man arbetar utifrån ett tvärvetenskapligt förhållningssätt där psykologi, sociologi, antropologi och humaniora integreras. I utbildningen förenas kunskaper i psykodynamisk teori, existentiell psykoterapi och fenomenologi med kunskaper om konstens läkande och livsbefrämjande förmåga. Andra teoribildningar som är centrala i utbildningen är anknytningsteori, affektteori och neuropsykologi.

Användningen av konstnärliga uttryck i terapi vilar på följande grundteser:

- att omedvetna psykiska processer påverkar människans beteende;
- att barndomens och ungdomstidens erfarenheter lever vidare i nuet och påverkar människans uttrycksmöjligheter och relationer i vardagen;
- att det finns en grundläggande förbindelse mellan skapande uttryck och människans upplevelsevärldar;
- att det inom varje människa finns en konstruktiv, skapande kraft som strävar efter helhet, skönhet och integration;
- att det finns en grundläggande släktskap mellan de olika konstformerna;
- att människan behöver estetiska upplevelser för att utvecklas optimalt.

Antagningskrav

För att bli antagen till utbildningen krävs:

- allmän högskolebehörighet, samt minst 30 högskolepoäng i ämnen som psykologi, sociologi, pedagogik (kan kompletteras under utbildningens gång).
- genomgången introduktion/workshop i uttryckande konstterapi omfattande 3 dagar,
- att den sökande själv ansvarar för att skapa möjlighet för egen praktik inom eller utanför sin egen arbetsplats

Meriterande är:

- att ha en yrkesutbildning på högskolenivå
- erfarenhet av eget konstnärligt arbete
- erfarenhet av egen psykoterapi

Dispens

Dispens från antagningskraven kan beviljas i enskilda fall, då den sökande på annat sätt har inhämtat kunskaper till motsvarande nivå, t.ex. genom lång och kvalificerad arbetslivserfarenhet och internutbildningar.

Ansökningsformulär rekvideras via hemsidan. www.expressivearts.se

UTBILDNINGENS INNEHÅLL

Utbildningen är fyraårig och innehåller seminarier, praktik under handledning, egen psykoterapi, arbete i basgrupper, litteraturstudier och egen konstnärlig verksamhet. Studierna är indelade i fyra kurser fördelade över fyra år. Studierna är upplagda så att det är möjligt att arbeta och studera parallellt.

Introduktion i uttryckande konstterapi

Det första momentet är en introduktion i uttryckande konstterapi. Detta är en fristående del som vänder sig till den som vill pröva på att arbeta med och uppleva olika konstnärliga språk i terapeutiskt syfte. Deltagande i en introduktion/workshop är en förutsättning för att kunna söka till den fyraåriga utbildningen. Introduktion/workshop erbjuds minst två gånger per år.

Studieform och uppläggning av den fyraåriga utbildningen

Studierna bedrivs under fyra sammanhängande år. En ny utbildning startar vartannat år. Undervisningen sker både i centralt belägna lokaler i Stockholm och på internat. Varje år träffas gruppen under fem seminarier i Stockholm, vardera om tre hela dagar. Sommarseminarierna omfattar elva dagar och är förlagda till Nordens Folkhögskola Biskops Arnö, ca 6 mil nordväst om Stockholm och genomförs i samarbete med *Norsk Institutt for Kunst & Uttrykksterapi*. Vid dessa seminarier bedrivs delar av undervisningen på engelska. Arbete i mindre arbetsgrupper tillkommer.

I utbildningen arbetar man med processinriktad undervisning utifrån ett dialogpedagogiskt förhållningssätt. Detta förutsätter att kursdeltagarna integrerar teori och praktik i förhållande till tema och metoder. Reflektion och samtal kring upplevelser och innehåll har en central plats. I sin helhet består utbildningen av cirka 1100 undervisningstimmar inklusive handledning och introduktion/workshop.

Första året

- Grundläggande metodik i konstnärliga modaliteter
- Introduktion till ateljéarbete och bildskapande
- Teori och metodik kring begreppet kreativitet
- Mindfulness
- Teori kring existentiell psykoterapi
- Utvecklingspsykologi
- Grundläggande samtalsmetodik
- Korttidsterapimetodik
- Marknadsföring och presentationsteknik (av uttryckande konst)
- Community Arts
- Naturpedagogik och psykologi
- Introduktion till olika psykoterapeutiska traditioner och skolor

Andra året

- Presentation av eget konstnärligt arbete
- Fördjupad samtalsmetodik
- Etik i psykoterapi och behandlingsarbete
- Gruppterapi metodik
- Psykoterapeutisk teori och metodik (existentiell och psykodynamisk grund)
- Anknytningsteori
- Receptiv musikterapi – Korta Musikresor (KMR)
- Intermodal psykodrama (monodrama)
- Sociometri
- Psykopatologi
- Community Arts
- Introduktion till fenomenologi
- Korttidsterapipraktik under individuell handledning

Tredje året

- Gruppterapimetodik med konstnärliga språk
- Sagor och myter i behandlingsarbete
- Fördjupad psykoterapeutisk metodik med konstnärliga språk
- Fördjupad anknytningsteori
- Neuropsykologi
- Skriftlig hemtentamen
- Intermodal psykodrama (smågruppsmetodik)
- Intermodal dansterapi
- Filosofi och vetenskapsteori – en introduktion
- Community Arts och ”performance arbete” i storgrupp
- Långtidsterapipraktik under handledning i grupp

Fjärde året

- Fenomenologi och hermeneutik
- Tillämpning av intermodal teori i olika användningsområden, vårdssammanhang
- Intermodal musikterapi
- Familjeterapi och systemteori
- Teori och metodik: separation och avslut i psykoterapi, grupp och individuellt
- Community Arts fördjupning
- Examensarbeten individuellt och i grupp
- Presentationer av examensarbete
- Diplomerings efter godkända studier

Egen psykoterapi

Under utbildningen skall den studerande gå i egen psykoterapi, enskilt minst 50 timmar alternativt i grupp minst 150 timmar. Egen psykoterapi som ligger i anslutning till kursstart kan efter prövning av kursledningen godkännas. Psykoterapin genomförs av en legitimerad psykoterapeut helst med kompetens inom någon av följande former: uttryckande konstterapi, musikterapi, bildterapi, dansterapi, psykodrama eller kroppsorienterad psykoterapi.

Eget konstnärligt arbete

Under utbildningen väljer den studerande att arbeta med ett eller två olika konstnärliga modaliteter. Syftet är att stödja och utveckla "identiteten som konstnär", öka förståelsen för den konstnärliga processen och att öka känsligheten för det terapeutiska arbetet. Den studerande arbetar med en konstnärlig coach, vilket en kurskamrat, som finns till hands som stöd och bollplank i den kreativa processen.

Praktik och handledning

- En korttidsterapi, en termin (15 timmar)
- En individualterapi, tre terminer (50 timmar)
- Ett gruppterapeutiskt arbete, ca två terminer (60 timmar)

Handledningen utgör ett grundläggande teoretiskt och metodiskt inslag i utbildningen. Det första handledningsmomentet påbörjas under andra året och består av 20 timmars handledning av en korttidsterapi. Denna handledning ingår *inte* i kursavgiften. Den studerande får själv söka lämplig handledare i samråd med kursledningen. Skälet är att korttidsterapiformen kräver handledning en gång i veckan vilket bäst sker på hemorten. Handledaren behöver inte vara förtrogen med uttryckande konstterapi men skall ha erfarenhet av korttidsterapi och vara intresserad av konstnärligt gestaltande terapiformer.

Handledningen under tredje och fjärde utbildningsåret består av sammanlagt 100 handledningstimmar. Den sker i grupp en gång ca var fjortonde dag och på institutet i Stockholm. Handledaren är uttryckande konstterapeut med handledarkompetens. Denna handledning ingår i kursavgiften.

Litteratur och examination

Litteraturstudierna omfattar drygt 1500 sidor per termin.

Examination sker kontinuerligt muntligt och skriftligt, individuellt och i grupp. Kurslitteraturen examineras genom skriftliga rapporter, redovisningar i arbetsgrupper samt genom muntliga reflektioner.

Efter genomförda uppgifter examineras den studerande och blir diplomerad som uttryckande konstterapeut med grundläggande kompetens i psykoterapi (Steg 1).

Kostnader

Terminsavgiften kommer att vara omkring 21 000 kronor plus moms. Betalning sker terminsvis i förskott eller på de alternativa sätt som anges i utbildningskontraktet.

Institutet förbehåller sig rätten till ändringar av avgiften, om det allmänna kostnadsläget så kräver.

Kostnaden för kost och logi och ateljéarbete under sommarinternaten på Biskops Arnö (ca 8500 kronor per sommar) tillkommer. Varje internat består av elva dagar och är förlagda till månadsskiftet juli/augusti.

SAMARBETSPARTNERS

Norsk Institutt for Kunst & Uttrykksterapi (NIKUT)

NIKUT tillhandahåller en deltidsutbildning som i stort sett har identisk uppläggning och innehåll som den svenska utbildningen. De studerande från de norska och svenska instituten träffas varje sommar på Biskops Arnö och har delvis gemensam undervisning.

Internationellt nätverk

Svenska Institutet för Uttryckande Konstterapi ingår i *The International Network of Expressive Arts Therapy Training Centers*, vilket är ett nätverk av institutioner och skolor, som erbjuder utbildningar i uttryckande konstterapi. Som medlem av detta nätverk har institutet ett samarbete med institutioner i USA, Canada, Tyskland, Danmark, Spanien, Finland, Schweiz och Israel.

Masterexamen i Expressive Arts

EGS (European Graduate School), Saas Fee, Schweiz.

Den studerande som önskar studera vidare för att erhålla en "Master of Arts in Expressive Arts Therapy" har möjlighet att söka till EGS. Undervisningen är förlagd till sommarmånaderna. Undervisningsspråket är engelska.

Postgraduate Studies

EGS (European Graduate School), Saas Fee, Schweiz.

För erfarna uttryckande konstterapeuter och andra kvalificerade erbjuder EGS fortsatta studier även efter magisterexamen.

CAGS (Certificate of Advanced Graduate Studies) vänder sig till personer som vill fördjupa sina teoretiska kunskaper i expressive arts. CAGS-utbildningen sker över två sommarseminarier och utgör en grund och förutsättning för att kunna söka till Ph.D.-utbildning i uttryckande konst.

Uppdaterad december 2011